

ชื่อวิทยานิพนธ์   คุณลักษณะของ *Vibrio cholerae* ในสิ่งแวดล้อมและผู้ป่วยใน
ประเทศไทย
ผู้เขียน   นางสาววรรณิ์ สังข์หิรัญ
สาขาวิชา   จุลชีววิทยา
ปีการศึกษา   2545

บทคัดย่อ

ได้แยกเชื้อ *Vibrio cholerae* จากตัวอย่างอาหารทะเล แผลงก์ตอน และน้ำ ในพื้นที่ทางภาคใต้ของประเทศไทย จำนวน 280 ตัวอย่าง โดยเพิ่มปริมาณเชื้อใน alkaline peptone water pH 8.5 ที่อุณหภูมิ 42 องศาเซลเซียส เลือกลโคโลนีสีเหลืองบน TCBS ทำการทดสอบทางชีวเคมีและตรวจยืนยันด้วยวิธี PCR โดยใช้จิ้น *ompW* เป็นจิ้นเป้าหมาย พบ *V. cholerae* non-O1/non-O139 จำนวน 188 ตัวอย่าง รวม 405 สายพันธุ์ เมื่อเปรียบเทียบกับ *V. cholerae* non-O1/non-O139 ซึ่งแยกจากผู้ป่วย 6 สายพันธุ์ พบว่าเชื้อทั้งหมดตรวจไม่พบจิ้นก่อโรค *ctxA*, *tcpA-E*, *tcpA-C*, *zot*, *ace* และ *stn/sto* ยกเว้นเชื้อที่แยกจากแผลงก์ตอน 4 สายพันธุ์ ให้ผลบวกต่อ *tcpA-E* สำหรับ *V. cholerae* ที่แยกจากผู้ป่วย จากภาคต่างๆ ของประเทศไทย จำนวน 82 สายพันธุ์ พบว่าทุกสายพันธุ์เป็น serogroup O1 serotype Inaba ให้ผลบวกต่อจิ้น *ompW* และตรวจพบจิ้นก่อโรค *ctxA*, *tcpA-E*, *zot*, *ace* และ *toxR* จากการศึกษารูปแบบดีเอ็นเอโดยวิธี AP-PCR โดยใช้ primer 2 และ primer 4 พบว่า *V. cholerae* non-O1/non-O139 ที่แยกจากสิ่งแวดล้อม และจากผู้ป่วยทั้ง 6 สายพันธุ์ ให้รูปแบบดีเอ็นเอที่แตกต่างกัน ยกเว้น *V. cholerae* non-O1/non-O139 4 สายพันธุ์ ที่ให้ผลบวกต่อจิ้น *tcpA-E* ให้รูปแบบดีเอ็นเอที่เหมือนกัน *V. cholerae* non-O1/non-O139 ที่แยกจากผู้ป่วย 5 สายพันธุ์ มีการตอบสนองต่อยาปฏิชีวนะคล้ายคลึงกัน สำหรับ *V. cholerae* O1 ที่แยกได้จากผู้ป่วยในภาคต่างๆ พบดีเอ็นเอรูปแบบ A ในทุกภาคของประเทศไทย ส่วนรูปแบบ B พบได้เพียงในพื้นที่ภาคใต้เท่านั้น การทดสอบความไวต่อยาปฏิชีวนะ พบว่าเชื้อส่วนใหญ่ให้รูปแบบตอบสนองต่อยาแบบที่ 3 คือไวต่อยา tetracycline, chloramphenicol, co-trimoxazole,

QR.01.05

nalidixic acid, norfloxacin, gentamicin, ciprofloxacin แต่ให้ผลไวปานกลางต่อยา erythromycin และ ampicillin

Thesis Title	Characteristics of <i>Vibrio cholerae</i> in Environmental and Clinical Sources of Thailand
Author	Miss Watthanee Sunghirun
Major Program	Microbiology
Academic Year	2002

Abstract

V. cholerae were isolated from seafood, plankton and water in southern Thailand. Two hundred and eighty samples were enriched in alkaline peptone water pH 8.5 at 42 °C for 6 hrs and plated on TCBS agar. Sucrose fermenter colonies were selected and identified by biochemical tests and confirmed by PCR targeted to *ompW* gene. A total of 405 strains of *V. cholerae* non-O1/non-O139 were isolated from 188 environmental samples. They were compared to six strains of *V. cholerae* non-O1/non-O139 collected from patients in the same region. It was found that most of the environmental and clinical strains of *V. cholerae* non-O1/non-O139 lacked the *ctxA*, *tcpA-E*, *tcpA-C*, *zot*, *ace* and *stn/sto* genes. However 4 strains isolated from planktons carried *tcpA-E* gene. Eighty two strains of *V. cholerae* were isolated from clinical specimen of patients in 4 regions of Thailand. All of them were serogroup O1, serotype Inaba and *ompW* gene positive. They all carried virulence associated genes encoding the *ctxA*, *tcpA-E*, *zot*, *ace* and *toxR*. Molecular analysis by arbitrarily primed PCR (AP-PCR) was performed using RAPD analysis primer 2 and 4. The AP-PCR profiles of *V. cholerae* non-O1/non-O139 4 isolates from environment and clinical specimens were different except 4 environmental strains which harbour *tcpA-E*. It was found that 5 of 6 clinical strains of non-O1/non-O139 exhibited identical or similar antibiogram patterns. The AP-PCR profiles of *V. cholerae* O1 isolates from patients in all region exhibited 2 different pattern with primers 2 and 4, pattern A and pattern B. Pattern B was found only in clinical strain in the south

region. Most of them showed antibiogram pattern 3 which were susceptible to tetracycline, chloramphenicol, co-trimoxazole, nalidixic acid, norfloxacin, gentamicin, ciprofloxacin but were intermediate to erythromycin and ampicillin.